

ŠT. VID pri L_ukovicci.

Cerkve sv. Vida so navadno stare cer^kvene naselbine. Prednica sedanje c. je bila sezidana v gotskem slogu. kar pričajo ostanki vzdani^v pod zvonikom, ki so se našli ko so popravljali c. Zgodovinar Parapat domneva, da je kape^lasv. Vida v bližini Kamnika, ki se omenja v neki zgodovinski listini 24.I.1351, ravno prva šentviška c. V letu 1526 je morala c. oddati v vojno zoper Turke 2 srebrna keliha. Ze okrog prve c. je bilo pokopa lišče, ki pa so ga l. 1817 predstavili na griček onkraj glavne ceste. Zgodovinar Valvazor je l. 1689 zapisal, da ima c. tri oltarje: sv. Vida, Stefana in Antona. Sv. Stefan je imel v stri c. posebno kapelico in posebno bratov^oščino voznikov, ki so oskrbovali p^omet med Trstom in Dunajem.

L^v 1749 je župnik Tobija Vačnik iz Doba podrl gotsko c. in sezidal novo v baročnem slogu. O^hranil se je le zvonik, k^o gs je povišal za l. nadstr. in ga združil z novim cerkvenim zidom, dočim je poprej stal sam. Od stare cerkvene opreme se je ohranilo le nekaj kipov apostolov, ki sedaj s stoje na vrhu oltarja sv. Stefana in Antona in kip sv. Peregrina, ki stoji na Brdu v kapelici.

Novi oltarji. Vel oltar ima kip sv. Vida v kotlu, za navadne dni pa je naredil Miha^k Kavka sliko sv. Vida l. 1877. Tu sta še kipa sv. Modesta in Krescencija, kipa apostolov Filipa in J^akoba. Ostali apostoli pa so raz^ovrščeni po stranskih oltarjih. Na velikem oltarju na vrhu se nahajajo

jaslice, ki so stare že ~~na~~ 200 let in so kar stalno v cerkvi (Veider, Pod Grintavci, I. št.2. 12. 1. 1940, "Št. Vid pri Lukovici" str. 4.)

Sedanja c. ima 5 oltarjev. Sliko M. Na Marijinem oltarju so pripeljali "furmani". Ta in sosednji oltar imata na vrhu sliki Vstajenja in sv. Dorotheje, delo Metzingerja. Metzinger je napravil tudi sliko sv. Stefana s furamnom v ozadju. Slikar Fortunat Bergant je naslikal okr. l. 1750 podobo M. s spečim Jezusom, ki stoji na oltarju sv. Stefana. Janez Potočnik pa je naredil sliko M. smrti, ki visi ob krstnem kamnu. Krstni kamen je iz kararskega marmorja in ga je l. 1907 cerkvi poklonil italjanski grof Ceconi. Na oltarju sv. Antona stoji Lajerjeva slika sv. Alojzija. Pod korom je še velik križ, ki po svojem postanku tudi sega v gotsko dobo. Orgle so del Dernača.

Slika: Pogled na cerkev in sliko v M. oltarju.

Janez Veider, Pod Grintavci, I., št. 10, 2.5.1940.

"Cerkev v Št. Vidu pri Lukovici," str.2.

Slika Matere božje, delo F. Berganta.

J. Veider, Pod Grintavci, I., št.11, 16.5.1940

"Marije v naši umetnosti", str.2.

V sev.str.oltarju(sv.Štefan) je slika pl.o. v dobrem baročnem okviru s širokim akantovim trakom - 1.pol.18.stol.

Do pasu MB s speči, detetom na levi roki, ki ga ljubko opazuje.Precej izmita. Glava roka in še kaj dopušča misel na Berganta.

V krstni kapeli visi slika pl.o. Smrt M.B. dokaj dobra, a ne bo daleč od Potočnika.

Vel.oltar in 2 str. oltarja ob slavoloku so več ali manj istočasni. Po kompoziciji veliki odličen.Vsi sr.18.stol.Srednjekvalitetna podobarska delavnica.

Mlajša pobaročna sta druga dva str.oltarja z dokaj dobrimi kipi, ki utegnejo biti baročni.

Baročna arhitektura sr.18.stol., zelo harmonična.Slikarija jo kviri.

Na fasadi vzidan kamen z napisom

I V p

1749

Stele, XXIVA, 1962~~36~~, 36.